

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga internationella flygförbindelser för exportindustrin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 415/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Wihonen /saf:

Hur tänker regeringen i framtiden trygga de internationella flygförbindelser som är nödvändiga för exportföretagen och

hur tänker regeringen trygga näringslivets konkurrenskraft i regionerna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den pandemi som orsakats av coronaviruset har på ett radikalt sätt förändrat företagens verksamhetsmiljö. Den kanske största förändringen har drabbat flygtrafiken. Branschen har aldrig tidigare upplevt en dylik situation. Om förändringens omfattning berättar exempelvis det faktum att Finnair i maj utnyttjade omkring 5 procent av bolagets hela kapacitet och att bolaget i april transporterade 16 100 passagerare. Det är 99 procent färre än under motsvarande period förra året. Finnair har också meddelat att bolaget förbereder en aktieemission, eftersom de förluster som coronaviruset orsakar minskar bolagets egna kapital.

För att hjälpa Finnair igenom den svåra tiden har statsrådet anhållit hos riksdagen om en fullmakt på högst 700 miljoner euro för deltagande i Finnairs kapitaliseringsarrangemang. Summan omfattar den planerade aktieemissionen och Finnairs eventuella övriga kapitaliseringsarrangemang. Enligt Finnairs plan beräknas det totala beloppet av aktieemissionen uppgå till 500 miljoner euro. Genom kapitalisering kan bolaget stärka sin soliditet. Om bolaget saknar soliditet stiger räntorna på lånen. Det i sin tur höjer företagets utgifter till en ohållbar nivå, vilket skulle ha en kritisk effekt på bolagets livsduglighet.

Finnair är ett bolag av strategiskt intresse för den finska staten. Grunden för ägandet är att trygga omfattande flygförbindelser från Finland till världen. Statens minimiägarandel, som fastställts av riksdagen, är 50,1 procent. Finnair har en mycket stor betydelse för utbudet av flygtrafik utomlands och till regionerna. Utan Finnairs rutter skulle Finlands flygtrafikförbindelser sannolikt vara mycket mindre omfattande, vilket skulle försvåra utrikeshandeln och resandet. Finland har haft exceptionellt goda förbindelser till världen, vilket också är till fördel för den finländska exportindustrin. Goda förbindelser gör också Finland mer lockande, då internationella företag ser goda förbindelser som ett kriterium när de fattar beslut om etableringsorter. Finnairs förbindelser är också viktiga med tanke på konkurrenskraften hos näringslivet i regionerna.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 415/2020 rd

I det undantagstillstånd som orsakats av coronaviruset har många länder begränsat resandet, och efterfrågan på flygresor har kollapsat. Till följd av detta har Finnair tvingats dra ner på sitt utbud av både inhemska och internationella rutter i betydlig grad. Bolaget har dock under hela krisen upprätthållit sina mest kritiska inhemska och internationella rutter.

Den 18 maj 2020 meddelade Finnair att bolaget tänker utöka sitt utbud av rutter från och med juli 2020. Samtidigt berättade bolaget om sitt beslut att inte flyga till Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kemi och Karleby under sommaren 2020. Enligt bolaget är efterfrågan på dessa rutter enligt prognoserna inte tillräcklig för att man ska kunna inleda trafik på dem i det rådande läget.

Finnair har meddelat att läget för rutterna till regionerna ska ses över följande gång i augusti 2020 utifrån utsikterna i fråga om efterfrågan på flygtrafik då. Bolaget har inte fattat permanenta beslut om nedläggning av någon rutt. Finnair flyger både inhemska och internationella rutter i enlighet med efterfrågan i framtiden, och har uppgett sig vara redo att utöka flygen snabbt. Hävningen av resebegränsningar i olika länder påverkar utsikterna i hemlandet, eftersom en stor andel av passagerarna på inrikesflygen vanligen fortsätter med utrikesflyg.

Det är mycket viktigt för statsrådet att Finnair kan betjäna alla finländare. Ett heltäckande nätverk inrikes och smidiga förbindelser till utlandet är mycket viktiga för medborgarna och företagen. Finnair kan dock betjäna finländarna endast om verksamheten är lönsam.

Finnair är ett börsbolag, där staten inte är den enda ägaren. Även om staten äger mer än hälften av Finnair kan staten inte utan att bryta mot aktiebolagslagen och god förvaltnings sed beordra bolaget att fatta beslut som skulle äventyra verksamhetens lönsamhet och strida mot alla aktieägares gemensamma intressen. Beslut om rutterna är operativa ärenden, som hör till bolagets operativa lednings och styrelses ansvar, inte börsbolagets aktieägares.

Finnairs kapitaliseringsarrangemang består av en aktieemission, där staten placerar kapital i bolaget tillsammans med andra placerare. Att ställa upp villkor för exempelvis klimatmål, personalfrågor eller flygrutter hör inte till kapitaliseringsarrangemangets karaktär. Uppställande av sådana villkor skulle påverka möjligheterna att genomföra arrangemanget.

Det är också mycket viktigt att notera att det är fråga om en aktieemission och att de aktörer som deltar i den, även andra aktieägare än staten, får nya aktier i bolaget i utbyte mot sina kapitalplaceringar. Detta ska alltså inte jämföras med de företagsstöd som ges direkt till andra bolag.

Inom statens ägarstyrning kan man dock föra en direkt dialog med bolagets ledning, så att våra nationella intressen beaktas i bolagets beslutsfattande. Jag ser det som viktigt att Finnair tar sitt samhällsansvar för att upprätthålla flygförbindelserna till regionerna och utlandet.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 415/2020 rd

Statsrådets strategi är att kväva coronavirusepidemin, hålla den under strikt kontroll och på så sätt kunna öppna upp ekonomin. Det är dock endast genom öppning av ekonomin och samhället som efterfrågan på flygresor återhämtar sig och det blir möjligt för Finnair och andra flygbolag som verkar i Finland att utöka sina rutter.

Helsingfors 5.6.2020

Europa- och ägarstyrningsminister Tytti Tuppurainen